Valvira
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

Dnro V/3917/2019

24.1.2019

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

Lausuntopyyntönne

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liikenne- ja potilasvahinkolautakunnasta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Liikenne- ja viestintävaliokunta on 21.1.2019 pyytänyt Valviralta kirjallista lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi liikenne- ja potilasvahinkolautakunnasta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 299/2018 vp).

Lausuntonaan Valvira esittää seuraavaa:

Yleistä

Valviran näkemyksen mukaan liikenne- ja potilasvahinkolautakuntien hallinnollinen yhdistäminen siten, että liikenne- ja potilasvahinkoasioita käsitellään omilla osastoillaan, vaikuttaa perustellulta. Valviran oma liittymäpinta liikenne- ja potilasvahinkolautakunnan toimintaan on hyvin vähäinen liittyen lähinnä tietojen ja virka-avun antamiseen.

Valvira toteaa, että HE 299/2018 vp liittyy keskeisesti toiseen eduskunnalle annettuun hallituksen esitykseen HE 298/2018 vp (hallituksen esitys eduskunnalle potilasvakuutuslaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi), joka on lähetetty 11.12.2018 sosiaali- ja terveysvaliokunnalle mietintöä varten.

Oikeus saada tietoja (16 §)

Valviran näkemyksen mukaan 16 §:ssä esitetty sääntelytapa ei Valviran ja muiden viranomaisten osalta täysin vastaa salassa pidettävien tietojen (kuten terveydentilatiedot) antamisesta säätämisen edellytyksiä, koska tietojen antamisesta olisi säädettävä mahdollisimman tarkkarajaisesti. Valvira katsoo kuitenkin, että 16 §:n soveltaminen ei Valviran osalta aiheuttane ongelmia, koska liikenne- ja potilasvahinkolautakunnan tulee tietoja pyytäessään osoittaa, että tiedot ovat välttämättömiä korvausasian ratkaisemiseksi. Valvira voi näin ollen esimerkiksi luovuttaa lautakunnalle kanteluasiassa antamansa päätöksen ja/tai siihen liittyvän asiantuntijalausunnon, mikäli kantelu ja potilasvahinkoasia koskevat samaa asiaa.

Lautakunnan oikeus saada virka-apua potilasvahinkoasiassa (18 §)

Valtion lupa- ja valvontavirastolle esitetään lain 18 §:ssä velvollisuutta antaa lautakunnalle virka-apua potilasvahinkoasiassa lain 16 §:ssä tarkoitetun tiedonsaantioikeuden toteuttamiseksi. Pykälän yksityiskohtaisten perusteluiden mukaan ”virka-avulla tarkoitettaisiin apua selvitysten saamiseen eri hoitopaikoista”. Säännös on perustelujen mukaan tarpeen, koska lautakunta ei saa

kirjaamo@valvira.fi Puhelin 0295 209 111 www.valvira.fi

PL 210, 00281 Helsinki
Mannerheimintie 103b, 00280 Helsinki Koskenranta 3, 96100 Rovaniemi
Faksi 0295 209 700 Faksi 0295 209 704

aina terveydentilaa koskevia tietoja lainkaan esimerkiksi ammatinharjoittajan välinpitämättömyyden vuoksi. Perustelujen mukaan pykälä vastaa potilasvahinkolain 11 a §:n 4 momentin säännöstä.

Eduskunta käsittelee parhaillaan hallituksen esitystä eduskunnalle maakuntauudistuksen täytäntöönpanoa sekä valtion lupa-, valvonta- ja ohjaustehtävien uudelleenorganisointia koskevaksi lainsäädännöksi (HE 14/2018 vp). Valvira ja aluehallintovirastot hoitavat toistaiseksi niille kuuluvia terveydenhuollon lupa-, valvonta- ja ohjaustehtäviä. Mikäli em. tehtäviin liittyviä lainmuutosehdotuksia ei hyväksytä ennen tämän esityksen hyväksymistä, potilas- ja liikennevahinkolautakunnasta annettavan lain 18 § tulee muuttaa muotoon ”*Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirastot* ovat velvollisia antamaan lautakunnalle virka-apua potilasvahinkoasiassa 16 §:ssä tarkoitetun tiedonsaantioikeuden toteuttamiseksi.”

1.8.2000 tuli voimaan potilasvahinkolain muutos (640/2000), joka velvoitti terveydenhuollon valvontaviranomaiset (tuolloin Terveydenhuollon oikeusturvakeskus ja lääninhallitukset) antamaan potilasvahinkolautakunnalle virka-apua sen tehtävien suorittamiseksi. Edellä mainittua muutosta koskevissa yksityiskohtaisissa perusteluissa ei ole perusteltu tarkemmin virka-avun sisältöä. Valvira toteaa, että 18 §:ssä ei ole vieläkään säädetty virka-avun antamisen sisällöstä tarkasti. Valvira katsoo kuitenkin, että 18 §:n yksityiskohtaiset perustelut täsmentävät virka-avun sisältöä riittävästi (apua selvitysten saamiseksi eri hoitopaikoista, jos lautakunta ei saa korvausasian käsittelemiseksi tarpeellisia terveydentilaa koskevia tietoja lainkaan). Valviralla ja aluehallintovirastoilla on toimivalta tarkastaa esimerkiksi terveydenhuollon toimintayksikön tai yksityisen terveydenhuollon ammatinharjoittajan toimitilat ja pyytää tarvittavat potilasasiakirjajäljennökset. Toimivallasta säädetään kansanterveyslaissa (66/1972,42 §), erikoissairaanhoitolaissa (1062/1989, 51 §) ja yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa (152/1990, 17§).

Lautakunnan nimen muuttuminen

Valvira toteaa, että Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta annettuun lakiin (669/2008, 6 § 1 mom.) ei ole esitetty muutosta lautakunnan nimen muutoksen johdosta, kuten asian aikaisemmissa valmisteluvaiheissa oli esitetty.

Ratkaistu: 24.01.2019
Ratkaisija: Henriksson Markus
Virka-asema: Ylijohtaja
Esittelijät:
Linna Hanna, Lakimies

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asiankäsittelyjärjestelmässä.
Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.